

Onderwijs en Examenregeling Cohort 2024

Informatie voor studenten van de opleiding

<i>Zelfstandig Medewerker Travel & Hospitality</i>
<i>Niveau 3</i>
<i>Leerweg: BOL</i>
<i>Crebonummer kwalificatie: 25649</i>

MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire!	4
2. Algemene informatie.....	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire	7
3. Opleidingsinformatie Leidinggevende Travel, Leisure & Hospitality	8
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht.....	8
4. Het onderwijsprogramma	10
4.1 Onderwijsprogramma	10
4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding	14
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	16
6. Studietoetsadvies en overgangstoetsadvies.....	19
6.1 Studietoetsadvies	19
6.2 Overgangstoetsadvies.....	20
7. Diploma eisen en Examenprogramma	21
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma	21
7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslissing voor dit examenplan	21
7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	22
7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen.....	22
7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	24
7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap	25
7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)	25
7.3.5 Keuzedelen	26
8. Belangrijke informatie over examens	27
8.1 Examenreglement	27
8.2 Herkansingen	27
8.3 Aangepaste examens.....	27
8.4 Vrijstellingen	27

Vastgesteld op 29 oktober 2024

door de examencommissie

namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

1. Welkom op MBO Bonaire!

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Dit OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In dit OER vind je zowel algemene informatie over het MBO als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Dit OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in dit OER wordt je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van het OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen over het beroep
- Stage (dit noemen we in het MBO BPV of beroepspraktijkvorming)
- Keuzedelen over het beroep, speciale vaardigheden, taal en/of culturele context
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen over het beroep

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

De stage (BPV)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In het BPV handboek van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor niveau 3: minimaal 720 studiebelastingsuren

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Soms wisselt het aanbod nog. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke er wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen waar ook alle werkprocessen benoemd worden. Je maakt jouw keuze bij de start van de opleiding.

Je kunt kiezen uit deze twee combinaties van keuzedelen¹:

A:	B:
1. Organisatie van interne evenementen	2. Organisatie van interne evenementen
2. Internationaal 1: bewustzijn (interculturele) diversiteit	2. Ondernemend Gedrag (voor niveau 3 en 4)

---

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard wordt je hierover tijdig geïnformeerd door school.

Loopbaan en burgerschap

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma.

Bij LOB gaan de lessen over: jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk. Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uitmaken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Je kunt voor LOB en Burgerschap toetsen en opdrachten krijgen die meetellen voor een cijfer. Als student moet je voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past.

Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Op het MBO Bonaire gelden de volgende niveaus:

- Op niveau 2 doe je examen op niveau 1F of 2F
- Op niveau 3 doe je examen op niveau 2F
- Op niveau 4 doe je examen op niveau 3F

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau** 2, 3 of 4

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Binnen alle niveau 4 opleidingen is Engels een generiek vak. Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.
- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Ben je nieuwsgierig welke vakken je krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn? Blader dan snel door naar Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie Zelfstandig medewerker Travel & Hospitality

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht. Hierin zie je in vogelvlucht op wat voor soort MBO opleiding je zit.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: *B=Basis, P= Profiel, K=Kerntaak, W=Werkproces*

Dossier	Travel, leisure & hospitality
Crebocode dossier	23264
Versie dossier	Herziening Dossiers 1 augustus 2020
Kwalificatie	Zelfstandig medewerker travel & hospitality (niveau 3)
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2020
Crebocode kwalificatie	25649

Basisdeel – Kerntaak 1:	B1-K1-W1: Ontvangt de klant/gast
Treedt op als aanspreekpunt voor klanten/gasten	B1-K1-W2: Informeert en adviseert de klant/gast B1-K1-W3: Verkoopt en/of verhuurt producten en/of diensten B1-K1-W4: Signaleert en behandelt klachten B1-K1-W5: Onderhoudt in- en/of externe contacten B1-K1-W6: Werft klanten/gasten en opdrachten

Basisdeel – Kerntaak 2:	B1-K2-W1: Stelt informatiemateriaal samen
Voert administratieve en financiële processen uit	B1-K2-W2: Houdt financiële administratie bij en handelt transacties af B1-K2-W3: Houdt de administratie bij B1-K2-W4: Doet voorstellen voor aftersales of aanpassing van de dienstverlening

Profieldeel – Kerntaak 1:	P2-K1-W1: Promoot producten en diensten
Realiseert commercieel aanbod	P2-K1-W2: Stelt een passend aanbod op met gerelateerde services en producten P2-K1-W3: Maakt een prijsberekening bij het aanbod

Leerweg:	BOL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	4800 klokuren (3 jaar)
Instreamrechten:	<p>De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt:</p> <p>Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1</p> <p>Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F</p> <p>Opleidingen niveau 4:</p> <p>Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen</p> <p>Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F.</p> <p>Aanvullende eis voor aanmelding BBL</p> <p>een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.</p>
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak.

Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
<p>Theorievakken Theorie B1-K1</p> <p>Highlights of Bonaire</p> <p>TLH B1 Deel B H1: Kennismaken met de hospitality branche H2: Hospitality begint en eindigt bij jou: Jij bent Mr/Mrs hospitality H3: Functies en vacatures in de hospitality branche H4: Het economisch belang van de hospitality branche H5: De hospitality branche: productkennis, trends en ontwikkeling</p> <p>Studiereis Introductie studiereis Bestemming Fundraising #1 Ouderavond 1</p>	<p>Theorievakken Theorie B1-K1 Theorie B1-K2</p> <p>TLH B1 Deel B H6: Kennis van klanten en gasten in de hospitality branche H7: Online marketing in de hospitality branche</p> <p>TLH B1 Deel C H8: Gasten ontvangen H9: Telefonisch aannemen en online begeleiden van reserveringen H10: Inchecken van gasten</p> <p>Studiereis Hotel Transport Fundraising #2</p>	<p>Theorievakken Theorie P2-K1 Voorbereiding BPV</p> <p>TLH B1 Deel C H11: Gasten informeren en adviseren</p> <p>TLH B1 Deel D & E H12: Problemen en klachten signaleren, behandelen en oplossen H13: Spin in het web, in- en/of externe contacten H14: Uitchecken van gasten</p> <p>Studiereis Activiteiten/Tours Kosten Fundraising #3</p>	<p>Theorievakken Reflectie BPV</p>
<p>Praktijkvakken Praktijk B1-K1</p> <p>Praktijklessen Gasten ontvangen Gasten te woord staan Gasten registreren via registratieformulieren Verschillende type gasten herkennen Opdrachtkaarten H1-4</p> <p>De Wereld van de Toerist Informatiemap Informeren, infomateriaal samenstellen, promoten producten en diensten</p>	<p>Praktijkvakken Praktijk B1-K1 Praktijk B1-K2</p> <p>Praktijklessen Verhuren recreatieve materialen Reserveringen aannemen Klanten ontvangen Simpele betalingen verwerken Verhuurcontract opstellen Opdrachtkaarten H1,3,4,6</p> <p>De Wereld van de Toerist Informatiemap Informeren, infomateriaal samenstellen, promoten producten en diensten, prijsberekening maken</p>	<p>Praktijkvakken Praktijk P2-K1</p> <p>Praktijklessen Gasten ontvangen Gasten te woord staan Gasten registreren via registratieformulieren Verkoopt en/of verhuren van producten en/of diensten Gasten in- en uitchecken via systeem Reserveringen aannemen</p> <p>De Wereld van de Toerist Gasten ontvangen, controleren en afstemmen Bewaken kwaliteit, reflecteren op leidinggevende taak</p>	<p>Beroepspraktijkvorming Stage 5 dagen per week</p>

	City Tour Gesprekstechnieken: <ul style="list-style-type: none"> • Verkoopgesprek • Verhuurgesprek met verhuurcontract • Reserveringsgesprek Hoe maak je je product aantrekkelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Verkoopstand • Flyers/folders • Aandacht toerist trekken Plannen tour: <ul style="list-style-type: none"> • Routebeschrijving • Routeplanning • Draaiboek 	Wereld van de Cruises H1: De Cruisewereld H2: Het verkopen van cruises <ul style="list-style-type: none"> • Verkoopgesprek • Verzamelen van informatie over cruises en hun route • Verkopen van een cruiseline, cruiseschip en 2 landen op de route in een reisbureau • Informatie in een 2e vreemde taal schrijven 	
Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I	Keuzedelen
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap ICT SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap ICT SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap ICT SLB	Generieke vakken

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Theorievakken Theorie B1-K1 Theorie B1-K2 T&H Theorie Optijd.nu Wijncertificaat basis Basistechniek serveren Studiereis: Fundraising #4 Ouderavond 2	Theorievakken Theorie P2-K1 T&H Theorie Tommy: een zelf verzonnen hotel met alle faciliteiten Studiereis: Fundraising #5	Theorievakken Theorie P2-K1 T&H Theorie Tommy: een zelf verzonnen hotel met alle faciliteiten Studiereis: Ouderavond #3	Theorievakken Theorie P2-K1 TLH B1 Deel F H15: Informatie verzamelen en analyseren om de dienstverlening te verbeteren H16: Product ontwikkeling: een nieuw arrangement ontwikkelen H17: Promotie van het arrangement Vorbereiding en uitvoering Examen P2-K1/P4-K1 Realiseert Commercieel aanbod (niveau 3+4) Studiereis: Op reis!
Praktijkvakken Praktijk B1-K1 Praktijk B1-K2 Praktijklessen Restaurant (Chez Nous) De Wereld van de Toerist Kennis Bonaire (verdieping)	Beroepspraktijkvorming Stage 3 dagen per week	Beroepspraktijkvorming Stage 3 dagen per week	Praktijkvakken Tourguide
Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag óf Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag óf Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag óf Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag óf Internationaal I
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap SLB

Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12
Theorievakken Theorie B1-K1 Theorie B1-K2 Theorie P2-K1 T&H Theorie: Tommy & Gesprekstechnieken	Theorievakken	Theorievakken	Theorievakken Theorie B1-K1 Theorie B1-K2 Theorie P2-K1
Praktijkvakken Praktijk B1-K1 Praktijk B1-K2 Praktijk P4-K1 Vorbereiding Examen Vorbereiden en Uitvoeren Examen B1-K1 & B1-K2 (niveau 3+4)	Beroepspraktijkvorming Buitenlands/Management Stage 5 dagen per week Operationeel plan	Beroepspraktijkvorming Buitenlands/Management Stage 5 dagen per week Operationeel plan	<i>Examen Proeve</i>
Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB			Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB

4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Zelfstandig Medewerker Travel & Hospitality (Cohort 24-27)												
Periode:	Jaar 1				Jaar 2				Jaar 3			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Generieke Vakken												
Nederlands	3	3	3		3	3	3	3	3			3
Rekenen	2	2	2		2	2	2	2	2			2
Engels	2	2	2		2	2	2	2	2			2
Burgerschap	2	2	2		2			2				
ICT	2	1	1									
Studievaardigheden	1											
Spaans (MVT2)	3	3	2		2	2	2	2				
SLB	2	2	2		1	1	1	1	1			1
Beroepsgerichte Vakken												
Tourism & Hospitality Theorie (THT)	3	2	3		2	2	2	6	2			2
Citytour (CIT)		3										
De wereld van de cruises (WvdC)			2									
Tourguide (TG)								4				
Tourism & Hospitality Praktijk (THP)	6	6	6		6							
Studiereis (SR)	2	2	2		1	1	1	1				
Studiereis								5				
De wereld van de toerist (WvdT)	4	4	4		4							
Vorbereiding BPV (VPBV)			1		1				1			
Reflectie BPV (RBPV)				1		1	1			1	1	
Examentraining + Examen (EXAM)									6			6
BPV (klokuren)				35		24	24			39	39	
Keuzedeel 1: OIE (OIE)	2	2	2		2	1	1	1				
Keuzedeel 2*: INT of OND (KD)	2	2	2		2	1	1	1				
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	8	9	10	9	9
Generieke vakken per week	17	15	14		12	10	10	12	8			8
Beroepsgerichte vakken per week	15	17	18	1	14	4	4	16	9	1	1	8
Keuzedelen	4	4	4		4	2	2	2				
Totaal lesuren per week	36	36	36	1	30	16	16	30	17	1	1	16
Totaal (klokuren) BPV per week				35		24	24			39	39	
Totaal lesuren per periode	32	36	32	9	27	16	14	24	15	10	9	14
	4	0	4		0	0	4	0	3			4
Totaal klokuren per periode	24	27	24	6,	20	12	10	18	11	7,	6,	10
	3	0	3	8	3	0	8	0	5	5	8	8

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Begeleide uren op school	763	611	237
BPV	315	456	741
Totaal begeleide uren	1078	1067	978
Onbegeleide uren	522	534	622
Totaal per jaar	1600	1600	1600
Totaal opleiding	4800		

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je het daarom totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (de uren voor lessen, toetsen, examens)

BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages

Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.

Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Toetsplan									
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	Weging	Resultaat	Herkansbaar?	
THT	1	Highlights of Bonaire	Praktijk	30 min	School	1	OMVG	Ja	
	1	TLH B1 H1 t/m H5	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	2	TLH B1 H6 t/m H10	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	3	TLH B1 H11 t/m H14	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 3							
	5	Wijncertificaat basis	Digitaal	9 wkn	School	1	B / NB	Ja	
	5	Basistechniek serveren	Digitaal	9 wkn	School	1	B / NB	Ja	
	8	Tommy & Gesprekstech.	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja	
THP	1	Opdrachtkaarten P1	Praktijk	9 wkn	Extern	1	OMVG	Ja	
	2	Opdrachtkaarten P2	Praktijk	9 wkn	Extern	1	OMVG	Ja	
	3	Opdrachtkaarten P3	Praktijk	9 wkn	Extern	1	OMVG	Ja	
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 3							
	5	Restaurant & Hospitality	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja	
CT	2	City tour	Praktijk	60 min	Extern	1	OMVG	Ja	
WvdT	2	WvdT Informatiemap	Schriftelijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja	
	5	WvdT in het buitenland	Presentatie	9 wkn	School	1	OMVG	Ja	
WvdC	3	Cruise verkoop	Praktijk	45 min	School	1	OMVG	Ja	
TG	5	Tourguide	Praktijk	90 min	School	1	OMVG	Ja	
SR	3	Reflectieverslag JR1	Schriftelijk	60 min	School	1	OMVG	Ja	
	8	Opdrachten Studiereis	Schriftelijk	3 wkn	School	1	OMVG	Ja	
NED	1	Spreken TH3	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja	
	2	Lezen TH2	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	3	Schrijven TH1	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja	
	3	Luisteren TH2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja	
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 3							
	5	Gesprekken TH3	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja	
	6	Kwalificerende toets	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja	
	7	Schrijven TH2	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja	
	8	Kwalificerende toets 2	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	8	Gemiddelde periode 5 tot en met 8							
REK	2	Ondersteunende vaardigh	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	3	DT1 Verhoudingen	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	4	DT2 Procenten	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	4	Gemiddelde periode 2 tot en met 4							
	5	DT3 Groot- en eenheden	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	6	DT4 2D en 3D	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	7	DT5 Omgaan kwant. info	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	7	Gemiddelde periode 5 tot en met 6							
ENG	1	Luisteren A2	Schriftelijk	30 min	School	1	Cijfer	Ja	
	1	Lezen A2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja	
	2	Grammatica	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja	
	2	Schrijven A2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja	
	3	Speech	Schriftelijk	10 min	School	1	Cijfer	Ja	
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 4							

	5	Luisteren B1	Schriftelijk	35 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Lezen B1	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Grammatica	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Schrijven B1	Schriftelijk	80 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Conversations B1	Schriftelijk	25 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Cover letter	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Vocabulaire	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Gemiddelde periode 5 tot en met 8						
BUR	1	Blok 1	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	2	Blok 2	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	3	Blok 3	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	5	Blok 4	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	8	Blok 5	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
RBPV	4	BPV1	Praktijk	9 wkn	BPV	1	OVG	Ja
	7	BPV2	Praktijk	18 wkn	BPV	1	OVG	Ja
	11	BPV3	Praktijk	18 wkn	BPV	1	OVG	Ja
ICT	1	MS Outlook	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	MS Word	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	MS Excel	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	MS PowerPoint	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 3						
OND	1	Wie ben ik?	Mondeling	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	2	Project duurzaam ondernem	Schriftelijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	3	Pitch	Mondeling	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	4	Een eigen onderneming	Schriftelijk	9 wkn	BPV	1	OMVG	Ja
	5	Project BPV	Schriftelijk	9 wkn	BPV	1	OMVG	Ja
	6	Verbetervoorstellen	Schriftelijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	7	Presenteren ond. gedrag	Mondeling	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
OIE	2	Vergadering Organiseren	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	3	Draaiboek Fundraising	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	5	Draaiboek Fundraising	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
INT	1	Opdrachten AYCL	Digitaal	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	2	Opdrachten AYCL	Digitaal	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	3	Opdrachten AYCL	Digitaal	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
SPA	1	Hoofdstuk 1 + 2	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	1	Hoofdstuk 3	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	1	Opdracht	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Hoofdstuk 4 + 5	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	2	Hoofdstuk 6	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	2	Opdracht	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Hoofdstuk 7 + 8	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	3	Hoofdstuk 9	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	3	Opdracht	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 3						
SLB	1	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	3	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	4	Portfolio leerjaar 1	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja
	5	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	6	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	7	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Portfolio leerjaar 2	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja
9	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja	

	10	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	11	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	12	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	12	Portfolio leerjaar 3	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

In het eerste leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief Studieadvies **(GROEN)**

Als het gewoon goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- Het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld voldoende zijn
- Het totaal van je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- Je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- Je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk Studieadvies **(GEEL)**

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld onvoldoende zijn
- Als het totaal van je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief Studieadvies **(ROOD)**

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- Als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- Als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- Je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- Je persoonlijke omstandigheden.
- Je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- Er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- Je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹**LET OP!** Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

²De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgang leerjaar 1 naar leerjaar 2:

- Beroepsvakken: Minimaal 9 van de 11 toetsen gehaald
- Talen & Rekenen: minimaal gemiddeld 5,5
- Burgerschap: minimaal 2 blokken behaald
- Spaans: Het gemiddelde van alle resultaten is minimaal een 5,5
- Organisatie Interne Evenementen: gemiddeld voldoende
- Ondernemend gedrag/Internationaal: Het gemiddelde van alle resultaten is minimaal een voldoende
- BPV1 is behaald

Overgang leerjaar 2 naar leerjaar 3:

- Beroepsvakken: Minimaal 5 van de 6 toetsen gehaald
- Organisatie Interne Evenementen: Afgerond
- Ondernemend gedrag/Internationaal: Afgerond
- Talen & Rekenen: minimaal gemiddeld 5,5
- Burgerschap: alle 5 blokken behaald
- BPV2 is behaald

7. Diploma eisen en Examenprogramma

Op de volgende pagina's vind je alle informatie die je nodig hebt om je diploma te behalen. Je vindt hieronder eerst de diploma eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Beroepsgerichte eisen: Een voldoende of goed per kerntaak. Voor sommige beroepen zijn er nog extra branche- of wettelijke vereisten.
- Generieke eisen taal & rekenen: Een oordeel per vaardigheid of domein, volgens de eisen die geldend zijn voor het betreffende cohort.
- Loopbaan en Burgerschap: voldoen aan de inspanningseisen van de opleiding.
- Beroepspraktijkvorming (BPV): met een voldoende afsluiten, het leerbedrijf beslist mee over de beoordeling.
- Keuzedelen: examens doen voor alle keuzedelen, het resultaat mag onvoldoende zijn. (NB: vanaf 1 augustus 2016)

7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan

Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

Je vindt het antwoord op deze vraag in de tabel hieronder. Voor jouw opleiding op MBO Bonaire geldt dat je moet voldoen aan de volgende diplomeringseisen:

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1.	Beroepsgerichte eisen	<i>alle drie de kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk)</i>
2.	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deelvaardigheden afgelegd. Het streefniveau is 2F* Voor Rekenen heb je het examen (of de deexamens) voor de 5 rekendomeinen op het streefniveau 3 afgelegd*</i>
3.	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de (vijf) inspanningseisen van de opleiding</i>
4.	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen drie stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'</i>
5.	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd Keuzedeel heb je het examen afgelegd</i>

*Als bij de start van de niveau 3 opleiding blijkt dat het gevraagde generieke examenniveau voor Nederlands en/of Rekenen niet haalbaar zal zijn, komt de student in een leertraject. De examinering zal plaatsvinden in overeenstemming met het niveau van het leertraject. Deelname aan dit leertraject is verplicht.

7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Om te voldoen aan de diploma eisen doe je examens. Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder. Als de periode waarin een examen gepland staat wijzigt, ontvang je daarvan tijdig bericht.

7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgerichte examenonderdelen									
Examen(s) en code	Examenvorm	Kerntaak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Weging	Eind resultaat
24ZMTH3-A	Proeve*	B1-K1 Treedt op als aanspreekpunt voor klanten/gasten	B1-K1-W1: Ontvangt de klant/gast B1-K1-W2: Informeert en adviseert de klant/gast B1-K1-W3: Verkoopt en/of verhuurt producten en/of diensten B1-K1-W4: Signaleert en behandelt klachten B1-K1-W5: Onderhoudt in- en/of externe contacten B1-K1-W6: Werft klanten/gasten en opdrachten	Periode 9	120 minuten	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	1x	Voldoende/ Goed (+ Engels én Spaans >= 5,5)*
		B1-K2 Voert administratieve en financiële processen uit	B1-K2-W1: Stelt informatiemateriaal samen B1-K2-W2: Houdt financiële administratie bij en handelt transacties af B1-K2-W3: Houdt de administratie bij B1-K2-W4: Doet voorstellen voor aftersales of aanpassing van de dienstverlening				(resultaat per kentaak)		1x
24ZMTH3-B	Proeve*	P2-K1 Realiseert commercieel aanbod	P2-K1-W1: Promoot producten en diensten P2-K1-W2: Stelt een passend aanbod op met gerelateerde services en producten P2-K1-W3: Maakt een prijsberekening bij het aanbod	Periode 12	Maximaal 5 weken	School/ Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	1x	Voldoende/ Goed (+ Engels én Spaans >= 5,5)*

*De kerntaken B1-K1, B1-KT2 en P2-K1 zijn pas behaald als voor zowel Beroepsgericht Engels en Beroepsgericht Spaans minimaal een 5,5 gemiddeld is behaald (afgerond 6)

Vervolg Examenplan Beroepsgerichte Examenonderdelen -Engels en Spaans

Code	Examen-vorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)	Eindresultaat (geheel cijfer)
Engels Beroepsgericht								
Luisterexamen LGTH Engels B1 – variant 1 / variant 2 / variant 3 (KDvanaf2020)	Taalexamen	Luisteren	B1	Vanaf P9	40 min	School	cijfer 1x	Cijfer 1x (minimaal 6 afgerond)
Leesexamen LGTH Engels B1 – variant 1 / variant 2 / variant 3 / variant 4 (KDvanaf2020)	Taalexamen	Lezen	B1	Vanaf P9	60 min	School	cijfer 1x	
schrijven-engels-b1-opdrachten-igth-travel-1v1c1-b1-k1-w4 / 1v1c2 / 1v1c3 / 1v1d1 / 1v1d2 / 1v1d3	Taalexamen	Schrijven	B1	Vanaf P9	40 min	School	cijfer 1x	
spreken-engels-b1-opdrachten-igth-travel-1v1a-b1-k1-w2 / 1v1b / 1v1c / 1v1d	Taalexamen	Spreken	B1	Vanaf P9	10 min	School	cijfer 1x	
gesprekken-voeren-engels-b1-opdrachten-igth-travel-2v1a1-b1-k1-w6 / 2v1a2 / 2v1a3 / 2v1b / 2v1c1 / 2v1c2 / 2v1c3 / 2v1d1 / 2v1d2 / 2v1d3	Taalexamen	Gesprekken voeren	B1	Vanaf P9	15 min	School	cijfer 1x	
Spaans Beroepsgericht								
Luisterexamen LGTH Spaans A2 – variant 1 / variant 2 / variant 3 / variant 4 (KDvanaf2020)	Taalexamen	Luisteren	A2	Vanaf P5	30 min	School	cijfer 1x	Cijfer 1x (minimaal 6 afgerond)
Leesexamen LGTH Spaans A2 – variant 1 / variant 2 / variant 3 / variant 4 (KDvanaf2020)	Taalexamen	Lezen	A2	Vanaf P5	40 min	School	cijfer 1x	
schrijven-spaans-a2-opdrachten-igth-travel-1v1a-b1-k1-w2 / 1v1b / 1v1c1 / 1v1c2 / 1v1c3 / 1v1d	Taalexamen	Schrijven	A2	Vanaf P5	30 min	School	cijfer 1x	
spreken-spaans-a2-opdrachten-igth-travel-1v1a1-b1-k1-w3 / 1v1a2 / 1v1a3 / 1v1b1 / 1v1b2 / 1v1b3 / 1v1c / 1v1d	Taalexamen	Spreken	A2	Vanaf P5	10 min	School	cijfer 1x	
gesprekken-voeren-spaans-a2-opdrachten-igth-travel-2v1a-p4-k1-w2 / 2v1b / 2v1c1 / 2v1c2 / 2v1c3 / 2v1d	Taalexamen	Gesprekken voeren	A2	Vanaf P5	15 min	School	Cijfer 1x	

Het is mogelijk dat sommige examens gecombineerd in één examenzitting worden afgenomen: Lezen/Luisteren en Spreken/Gesprekken

7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Examenplan Nederlands									
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 2F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x	cijfer 1x	1.0
Nederlands Schrijven 2F	Instellingsexamen	Schrijven	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Spreken 2F	Instellingsexamen	Spreken	2F	Vanaf P9	10 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Gesprekken 2F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	2F	Vanaf P9	15 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		

Examenplan Rekenen									
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering	
Rekenen niveau 3	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO3	Vanaf P9	120 min	School	Cijfer	1,0	

7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)						
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode	Plaats	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
24LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	8	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-1	Blok 1 Master your life	Bewijs afronding blok 1	1	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-2	Blok 2 Inclusiviteit	Bewijs afronding blok 2	2	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-3	Blok 3 Levenshuis	Bewijs afronding blok 3	3	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-4	Blok 4 Duurzaamheid	Bewijs afronding blok 4	5	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-5	Blok 5 Onderzoek	Bewijs afronding blok 5	8	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan

7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)

Examenplan Beroepspraktijkvorming						
bpv-onderdeel	Beschrijving van het bpv-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
BPV-1	Beroepshouding, verkenning en uitvoeren van de werkprocessen van de opleiding	P4, 5 dg p/w	351 uur	Voldoende voor: Werkprocessen, Beroepshouding, Opdrachten, gemaakte uren, getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-2	Werkprocessen in de praktijk	P6 + P7, 3 dg p/w	456 uur	Voldoende voor: Werkprocessen, Beroepshouding, Opdrachten, gemaakte uren, getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-3	Werkprocessen in de praktijk	P10 + P11, 5 dg p/w	741 uur	Voldoende voor: Werkprocessen, Beroepshouding, Opdrachten, gemaakte uren, getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald

7.3.5 Keuzedelen

Examenplan Keuzedelen							
Code	Examen vorm	Exameninhoud / werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
K0077	Proeve	Organisatie Interne Evenementen <i>D1-K1: Organiseert interne evenementen</i> <ul style="list-style-type: none"> - D1-K1-W1: Overlegt met de interne opdrachtgever - D1-K1-W2: Stelt een plan van aanpak op voor een evenement en licht dit toe - D1-K1-W3: Regelt en coördineert de inrichting van ruimtes en de installatie van materialen - D1-K1-W4: Regelt en coördineert de dagelijkse voorzieningen - D1-K1-W5: Coördineert en bewaakt de voortgang tijdens het evenement en evalueert het evenement 	7/8	Dagdeel	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	0
De student kiest één van de twee onderstaande keuzedelen (K0055 of K0072):							
K0055	Proeve	Internationaal 1: bewustzijn (interculturele) diversiteit <i>D1-K1: Ontwikkelt interculturele sensitiviteit</i> <ul style="list-style-type: none"> - D1-K1-W1: Onderzoekt eigen en andere culturen - D1-K1-W2: Onderzoekt eigen culturele sensitiviteit <i>D1-K2: Werkt samen met mensen met verschillende culturele achtergronden</i> <ul style="list-style-type: none"> - D1-K2-W1: Legt en onderhoudt interculturele contacten - D1-K2-W2: Neemt deel aan interculturele samenwerkingsverbanden 	8	Examen opdracht & presentatie 60 minuten	School	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	0
K0072	Proeve	Ondernemend Gedrag voor niveau 3 en 4 <i>D1-K1: Toont ondernemend gedrag voor innovatie in beroepsuitoefening en werkomgeving</i> <ul style="list-style-type: none"> - D1-K1-W1 Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden - D1-K1-W2 Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie - D1-K1-W3 Neemt initiatieven in en voor zijn werk 	8	100 minuten Onderdeel: -1: 60 min -2: 40 min	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	0

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website. Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examen. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen.

Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de teamexamencommissie (TEC) van jouw opleiding.

8.3 Aangepaste examens

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De TEC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt, dat de student deze aanvraagt bij de TEC.

8.4 Vrijstellingen

Ook voor het aanvragen van vrijstellingen kun je terecht bij de TEC. Je kunt een verzoek indienen als je bijvoorbeeld in een vorige MBO opleiding resultaten hebt gehaald die mee kunnen tellen voor je huidige opleiding. Bij het bepalen van vrijstellingen kijkt de TEC bijvoorbeeld of de resultaten echt overeenkomen met de eisen van de opleiding die je nu volgt. En hoe lang geleden je de eerdere resultaten hebt behaald en of die resultaten nu nog geldig zijn.